

Központi teljesítményvizsgálatba vont hízsértések takarmányfelvételének, továbbá hízási és vágási teljesítményének értékelése

¹Vidács L., ²Nyíri A.

¹SZTE Mezőgazdasági Főiskolai Kar, Hódmezővásárhely

²HUNGAPIG Kereskedelmi Kft., Herceghalom

ÖSSZEFOGLALÁS

Központi teljesítményvizsgálati körülmények között egyedi transzponderes azonosítási rendszer segítségével vizsgáltuk a különböző genotípusú és ivarú sertések takarmányfelvételét, összefüggésben a hízási és vágási teljesítményekkel. A kapcsolatok feltárása segítségével új eredményeket közlünk a hízási és vágási teljesítmények, ill. az azokat befolyásoló endogén és exogén tényezők között.

(Kulcsszavak: központi teljesítményvizsgálat, hízsértés, takarmányfelvétel, hízási és vágási teljesítmény)

ABSTARCT

The evaluation of the feed consumption, fattening and slaughter results of pigs in central production-examination

L. ¹Vidács, A. ²Nyíri

¹University of Szeged Faculty of Agricultural Sciences, Hódmezővásárhely

²HUNGAPIG Ltd., Herceghalom

The authors have examined the feed consumption of pigs of various genotype and genus under central production-examination conditions, with the help of an individual transponder identification system, in connection with the fattening and slaughter results. They wish to publish new results by showing the connections between the fattening and slaughter results and the endogen and exogen factor, which have influence on them.

(Keywords: feed consumption, fattening and slaughter results, pig central production-examination)

BEVEZETÉS

A nemesítői munkához igen fontos a sertések takarmányfelvételének pontos ismerete, mivel a táplálóanyag-felvétel a növekedést, a takarmány-értékesülést és a vágóértéket egyaránt befolyásolja. A takarmányfogyasztás (étkesség) igen változatos értékek között mozog a különböző genotípusok és az ivarok összehasonlításában. A homogén hízófalkák és az egységes minőség előállításához feltétlenül szükséges a takarmányfelvétel és a hízási, ill. vágási teljesítmények közötti összefüggések feltárása. Takarmányfelvételen egy állat, vagy állatcsoport által olyan adott időszak alatt elfogyasztott takarmány mennyiségét értjük, amelyikben a takarmány hozzáférhető

(Gundel, 1992). A takarmány-felvételre endogén tényezők közül az ivar hatását vizsgálva Otto és Klatt (1979), Gabb (1978), Wittmann (1984) megállapította, hogy az ártányok takarmányfelvétele nagyobb, mint az emséké, továbbá az ártányok nagyobb súlygyarapodást érnek el. Dohy (1986) szerint az önkéntes takarmány-felvétel növekedése az elzsírosodásra, a zsírdepó-képzésre pozitívan hat. Kalm (1994) vizsgálta a különböző genotípusú sertések takarmány-felvételét, amelynek során fajtánként eltérő dinamikát tapasztalt a takarmány-fogyasztásban a hizlalás során. Király és mtsai (1996) közlik, hogy a mikroelektronika térhódításával a transzponderes egyedi azonosítással mérhető az egyedek takarmányfogyasztása. Schmidt (1994) a radiofrekvenciás egyedi azonosító rendszer segítségével vizsgálta a hízősertések takarmányfelvételét. Ezen kutatási témában Király és Wittmann (1998) közöl eredményeket a különböző takarmányozási programok függvényében. Young és Lawrence (1994) etológiai vizsgálatokat végeztek, amelyben tanulmányozták az etetőhely felkeresésének gyakoriságát és a felvett takarmány mennyiségét csoportos tartásban.

ANYAG ÉS MÓDSZER

A vizsgálatok 1999-től a HUNGAPIG Kft. herceghalmi tesztállomásán kezdődtek. A tesztelt állatok kijelölése a Sertés Teljesítményvizsgálati Kódex (OMMI, 1999) előírásai alapján történt. A vizsgált állatok létszáma fajtánként (magyar lapálysertés, magyar nagyfehér húsertés, MNF \times ML F₁) és ivaronként 13-13 egyed volt, amelyek azonos tenyészetből származó apai féltestvérek voltak. Az állomáson a sertéseket fülgombban elhelyezett chip segítségével egyedi transzponderes azonosítóval láttuk el, amelynek segítségével az etetőhelyen individuálisan identifikálhatóak voltak. A vizsgálatok 80 napos kortól 105 kg-os élősúlyig tartottak. Tervezésük során Czakó (1982) ajánlásait vettük figyelembe. A tesztelészor egyedenként rögzítettük a naponta felvett takarmány mennyiségét és 10 naponta az állatok élőtmegét. A vizsgálat végén a HVT teszt előírásai szerint a sertéseket levágtuk. Az adatok feldolgozását Sváb (1981) nyomán matematikai statisztikai módszerek felhasználásával végeztük.

EREDMÉNYEK

A súlygyarapodás vonatkozásában a ML és az F₁ csoportoknál egyértelmű az egyedileg tartott állatok fölénye, ez alól kivételt képez a MNF genotípus (1., 2., 3., 4. ábra).

A fehéráru arány a genotípusok és ivarok relációjában minden esetben az egyedileg elhelyezett sertéseknél volt a kedvezőbb. Az átlagos napi takarmányfogyasztásban sem genotípusonként, sem ivaronként egyértelmű tendencia nem igazolható. Látható, hogy a MNF genotípus takarmányfogyasztása a legkevesebb (5., 6. ábra).

KÖVETKEZTETÉSEK

A vizsgálat eredményei alátámasztják azokat az irodalmi forrásokat, amelyek közlik, hogy a hízősertésekben a súlygyarapodás és takarmányértékesítés paraméterei kedvezőbbek ugyanazon fajtán belül az ártányoknál, valamint napi takarmányfogyasztásuk is magasabb. A hízősertésekben a vágott testek minősítése során a kocák fehéráru aránya kedvezőbb volt. Ezek újfent az ivarspecifikus hizlalás lehetőségére hívják fel a figyelmet. Továbbá az is nyilvánvaló, hogy a takarmányfogyasztás növekedése a vágott test kihozatali értékének romlásával jár. Az azonos genotípusú és ivarú sertések csoportos, ill. egyedi tartásban mutatott eltérő teljesítményei arra hívják fel a figyelmet,

1. ábra

Átlagos napi súlygyarapodás 80 nap - 105 kg között (csoportos tartásban)

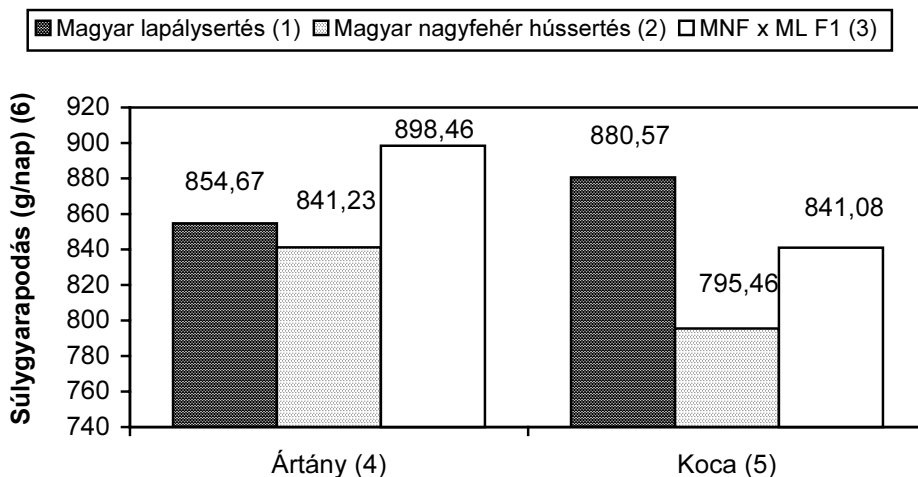

Figure 1: Average liveweight gain per day 80 days - 105 kg animals (kept in groups)

Hungarian Landrace(1), Hungarian Large White(2), Hungarian Large White × Hungarian Landrace(3), Hog(4), Sow(5), Weight gain (g/day)(6)

2. ábra

Átlagos napi súlygyarapodás 80 nap - 105 kg között (egyedi tartásban)

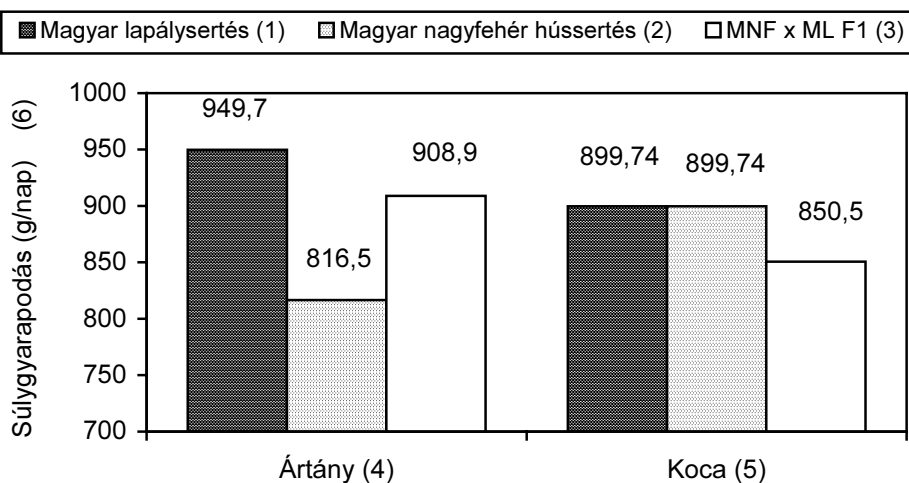

Figure 2: Average liveweight gain per day 80 days - 105 kg animals (kept individually)

See Figure 1.

3. ábra

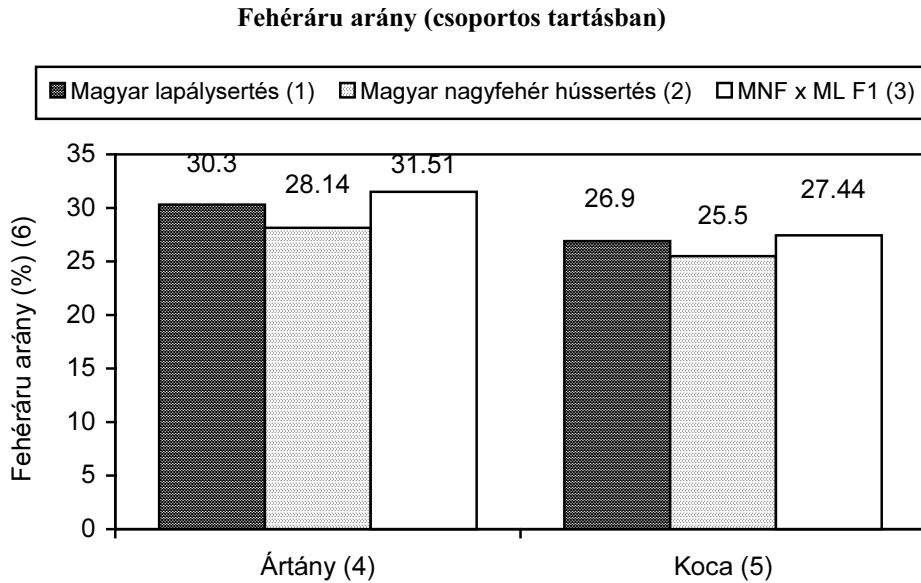

Figure 3: Slaughter grease-rate (animals kept in groups)

See Figure 1.

4. ábra

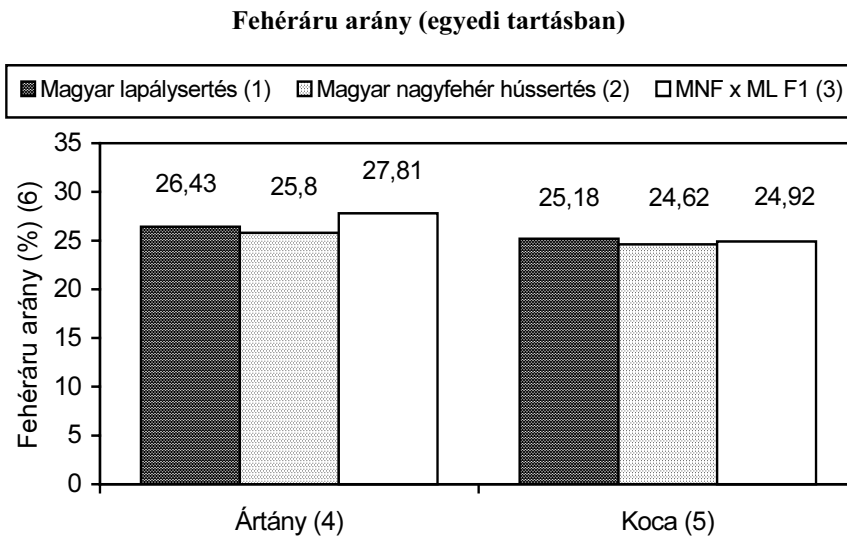

Figure 4: Slaughter grease-rate (animals kept individually)

See Figure 1.

5. ábra

Átlagos napi takarmányfogyasztás a vizsgálat ideje alatt (g/nap)
80 nap - 105 kg között, csoportos tartásban

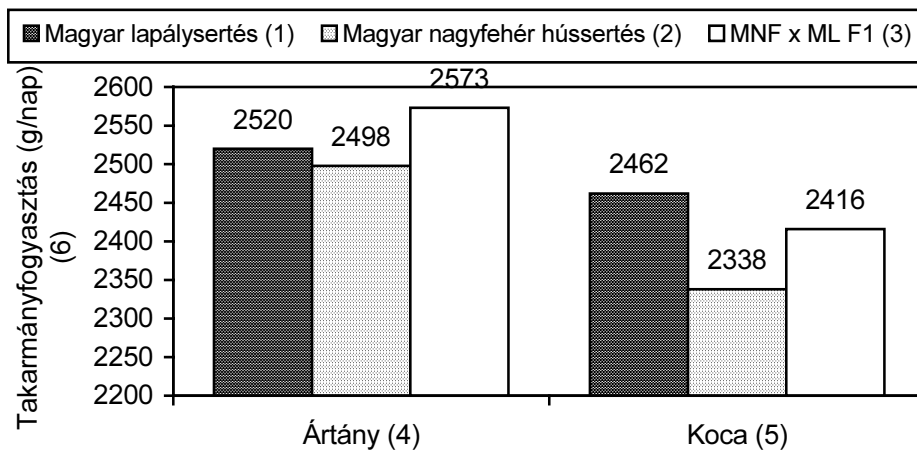

Figure 5: Average daily feed consumption during the test (gramm/day) 80 days - 105 kg, animals kept in groups

See Figure 1.

6. ábra

Átlagos napi takarmányfogyasztás a vizsgálat ideje alatt (g/nap) 80 nap - 105 kg között, egyedi tartásban

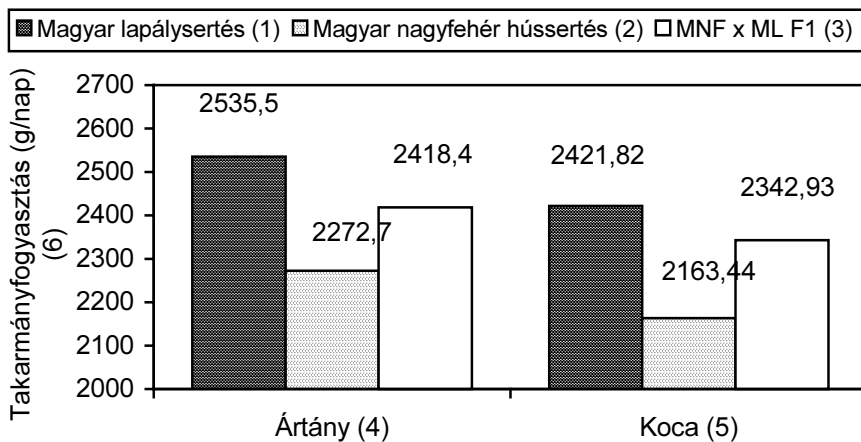

Figure 6: Average daily feed-consumption during the test (gramm/day) 80 days - 105 kg, animals kept individually

See Figure 1.

hogyan a központi teljesítményvizsgálati eredményeket differenciáltan kell figyelembe venni.

IRODALOM

- Czakó J. (1982). Állattenyésztési kísérletek tervezése és értékelése. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Dohy J. (1986). A genetika és a takarmányozás néhány összefüggése. ISV Iparserű hústermelés II. Budapest.
- Gundel J. (1992). A táplálóanyag-felvételt befolyásoló tényezők vizsgálata a sertéshizlalásban. Állattenyésztés és Takarmányozás, 41. 541-549.
- Kalm E. (1994). Aktuális eredmények a sertésitenyésztési kutatások területén Németországban. DATE Állattenyésztési Napok I. Nemzetközi Sertésitenyésztési Tanácskozás 1. kötet (szerk.: Szabó P.).
- Király A., Wittmann M., Papp I., Hegedűs E. (1996). Növendék sertések teljesítménye és viselkedése elektronikus takarmányozás esetén. Állattenyésztés és Takarmányozás, 45. 185-192.
- Király A., Witmann M. (1998). Relation between eating rank order and traits of eating and production in growing pig with electronic feeding. Annual Meeting of EAAP, Warsaw, 23-26. August, 1998.
- Király A. (1996). Tartási és környezeti tényezők jelentősége a sertéshizlalásban. Szaktanácsadási füzetek 1. ÁTK Herceghalom.
- Otto E., Klatt G. (1979). A vágási életkor hatása a sertés vágóértékére. Einfluss des Schlachtfalters auf die Schlasleistung von Schweinen. EMMRW Budapest.
- Schmidt E. (1994). Rádiófrekvenciás azonosítás és a tartástechnológia automatizálásának lehetőségei. DATE Állattenyésztési Napok I. Nemzetközi Sertésitenyésztési Tanácskozás 2. kötet. (szerk.: Szabó P.)
- Young, R.J. Lawrance, A.B. (1994). Feeding behaviour of pigs in group monitored by a computerized feeding system Anim. Prod., 58. 145-152.

Levelezési cím (*corresponding author*):

Vidács Lajos

SZTE Mezőgazdasági Főiskolai Kar
6800 Hódmezővásárhely, Andrásy út 15.
SZTE Agricultural Collage
H-6800 Hódmezővásárhely, Andrásy út 15.
Telefon: 62-246-466/119, Fax: 62-241-779
e-mail: vidacs@mfk.u-szeged.hu